

ธนาคารแห่งประเทศไทย

สถาบันผู้กำกับ ธนาคารแห่งประเทศไทย โทร. ๐๒๒๖๖๕๕

ฉบับที่ 30 /2541

เรื่อง หลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการประเมิน

มูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เคยแจ้งหลักเกณฑ์การระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกักเงินสำรอง สำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2541 เพื่อให้สถาบันการเงินได้ทราบถึงแนวนโยบายของทางการและเตรียมความพร้อมในการรองรับมาตรการเหล่านี้ไปแล้วนั้น ในส่วนของการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และการประเมินราคาหลักประกัน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้พิจารณาหลักเกณฑ์ในรายละเอียดร่วมกับสถาบันการเงินแล้ว และได้ออกประกาศเป็นข้อกำหนดให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้

1.1 วัตถุประสงค์

การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินเป็นการดำเนินการแก้ไขหนี้ที่มีปัญหา เพื่อให้สถาบันการเงินมีโอกาสได้รับชำระหนี้คืนสูงสุด หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินกิจการต่อไปทั้งของลูกหนี้และสถาบันการเงิน

1.2 หลักเกณฑ์

(1) ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์ให้สถาบันการเงินจะต้องมีการกำหนดนโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน รวมทั้งหน้าที่และความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้ ยังต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานการจัดทำเอกสารประกอบ และการติดตามผลที่เหมาะสม และเพื่อให้การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินมีความเป็นอิสระกรณีมีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ที่มีความสัมพันธ์มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกัน สถาบันการเงินจะต้องจัดให้มีสถาบันการเงินอื่นหรือบุคคลที่สามซึ่งไม่มีความสัมพันธ์หรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องใด ๆ กับสถาบันการเงินและลูกหนี้ เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการวิเคราะห์ฐานะการเงินและความสามารถในการจ่ายชำระหนี้ ตลอดจนกระแสเงินสดของลูกหนี้ ทั้งนี้ จะยกเว้นกรณีความสัมพันธ์อันเนื่องมาจากการเข้าไปแก้ไขปัญหาหนี้เสีย

(2) ในกรณีที่สถาบันการเงินทำการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา โดยการผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้และก่อให้เกิดส่วนสูญเสียแก่สถาบันการเงินแล้ว สถาบันการเงินจะต้องบันทึกบัญชีให้ถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชีสากล การคิดส่วนสูญเสียกำหนดให้เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับจากลูกหนี้ ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้กับราคาตามบัญชีของหนี้ โดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Effective Rate) ที่มาจากสัญญาเดิมก่อนปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นอัตราส่วนลด

อย่างไรก็ตาม ในช่วงแรกของการปรับตัวจนถึงสิ้นปี พ.ศ.2543 สถาบันการเงินอาจใช้ราคายุติธรรมของหลักประกันเพื่อคำนวณส่วนสูญเสียแทนการใช้มูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับจากลูกหนี้ก็ได้ แต่จะต้องประเมินราคาหลักประกันตามหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด นอกจากนี้ สถาบันการเงินยังสามารถทยอยกันสำรองส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายในปี พ.ศ.2543 ได้ด้วย

(3) เมื่อได้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดแล้ว สถาบันการเงินจะสามารถเปลี่ยนสถานะลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นเป็นสงสัยจะสูญ หรือสูญ ให้จัดชั้นเป็นต่ำกว่ามาตรฐาน และเมื่อลูกหนี้ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการชำระเงินติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือ 3 งวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใดจะยาวกว่า สถาบันการเงินจะสามารถยกเลิกลูกหนี้ที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานนั้น เป็นลูกหนี้ปกติได้ แต่ในกรณีที่ลูกหนี้ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหลังการปรับปรุงโครงสร้างสถาบันการเงินจะต้องจัดชั้นลูกหนี้ตามสถานะที่แท้จริงตามหลักเกณฑ์การจัดชั้นของธนาคารแห่งประเทศไทย

2. หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงิน

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติในการประเมินมูลค่าหลักประกัน เพื่อนำมูลค่าของหลักประกันมาใช้ในการคำนวณเงินสำรองสำหรับลูกหนี้จัดชั้น และในการคำนวณส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหากรณีสถาบันการเงินเลือกใช้ราคายุติธรรม (มูลค่าตลาด) ของหลักประกันในการคำนวณส่วนสูญเสีย

2.2 หลักเกณฑ์

สถาบันการเงินจะต้องประเมินมูลค่าหลักประกัน โดยสม่ำเสมอ เพื่อให้มูลค่าของหลักประกันเป็นมูลค่าตามราคาตลาดปัจจุบัน ทั้งนี้ มีหลักเกณฑ์การเลือกให้ผู้ประเมินราคาอิสระหรือผู้ประเมินราคาภายใน โดยพิจารณาจากขนาดเงินกองทุนของสถาบันการเงินและราคาตามบัญชีของลูกหนี้ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

ในการประเมินมูลค่าหลักประกัน ผู้ประเมินราคาจะต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ การให้สินเชื่อ การลงทุน การเรียกชำระหนี้ รวมทั้งลูกหนี้และหลักประกันนั้น โดยจะต้องถือปฏิบัติ ตามมาตรฐานจรรยาบรรณและมาตรฐานการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในวงการ วิชาชีพการประเมินราคาสินทรัพย์ กรณีให้ผู้ประเมินราคาภายในของสถาบันการเงิน จะต้องถือปฏิบัติ ตามแนวทางการประเมินราคาหลักประกันของสถาบันการเงิน ซึ่งจัดทำโดยสมาคมธนาคารไทย และ สมาคมบริษัทเงินทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ รายงานการประเมินราคา และการตีราคาจะต้องมีข้อมูลและการวิเคราะห์ที่เพียงพอต่อการตัดสินใจกำหนดราคา

นอกจากนี้ สถาบันการเงินยังจะต้องประเมินมูลค่าหลักประกันอย่างน้อยปีละ หนึ่งครั้ง โดยหลักประกันที่มีการประเมินราคาไว้ภายใน 6 เดือน จะสามารถนำมาหักออกจากมูลหนี้ ก่อนการคำนวณเงินสำรองสำหรับลูกหนี้จัดชั้นได้ร้อยละ 90 และหากได้มีการประเมินราคาไว้ยาวนานกว่า 6 เดือน จะนำมาหักมูลหนี้ได้เพียงร้อยละ 50

3. วันที่มีผลบังคับใช้

3.1 หลักเกณฑ์การปรับปรุงโครงสร้างหนี้และหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกัน ของสถาบันการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ที่มีปัญหา ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน 2541 เป็นต้นไป

3.2 หลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าหลักประกันของสถาบันการเงินเพื่อวัตถุประสงค์ ในการคำนวณเงินสำรองสำหรับลูกหนี้จัดชั้น ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2541 เป็นต้นไป

จึงแถลงมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

3 มิถุนายน 2541